

všeobecne o programoch:

- **Školské programy** sa realizujú výlučne v kompetenčnom území NAPANT-juh (časti okresov Banská Bystrica a Brezno) a to buď v priestoroch škôl, školských zariadení, alebo ubytovacích zariadení rámci kompetenčného územia. Pre programy je **potrebné zabezpečiť interaktívnu tabuľu a premietaciu techniku** na premietanie prezentácií a videí.
- Školské programy je možné upraviť aj do tzv. **stanovištnej verzie (20-30 min.)** – pre celoškolské podujatia, kde skupiny žiakov prichádzajú postupne na stanovište.
- **Terénne programy** sú realizované v prírodnom prostredí Nízkych Tatier s vhodným typom ekosystému. V prípade nepriaznivého počasia budú tieto programy preložené na iný voľný termín, alebo zrušené.
- **Dĺžka trvania programu bez sprievodných aktivít** je 45 min., so sprievodnými aktivitami 90 min. a viac, v závislosti od výberu aktivít. V prípade **terénnych programov** dĺžka programu závisí od vzdialenosti lokality,
- **Maximálny počet žiakov** na programe je **25- 30** (1 trieda).
- Počas programov sa môže **zhotovovať fotodokumentácia**, ktorá sa využíva pre výchovno-propagačné aktivity Správy NAPANT. Škola zabezpečí **informovaný súhlas zákonného zástupcu** žiaka so zverejnením fotografií žiakov, prípadne nás vopred upozorní, že takýto súhlas nemá.
- Programy sú realizované **na objednávku**, podľa kapacitných možností Správy NAPANT. **Doprava** na terénne programy je **individuálna**.
- Pre školy v územnej pôsobnosti NAPANT sú programy realizované bezplatne, pre ostatných záujemcov za úhradu 50 €/hod. Zoznam obcí pre ktoré sa programy poskytujú bezplatne, nájdete na našom webe [Zoznam-obci-v-uzemnej-posobnosti-Spravy-NAPANT.pdf](#), prípadne sa môžete informovať u kontaktných osôb.
- **Kontaktné osoby:**
Ing. Jana Kološtová, jana.kolostova@napant.sk tel. 0903 298 412
Ing. Katarína Bučinová, PhD., katarina.bucinova@napant.sk
tel. 0911 105 748

Ekovýchovné programy Správy NAPANT pre stredné školy

Školské programy

Chránené územia Slovenska

Predstavenie chránených území Slovenska (národné parky a chránené krajinné oblasti) Ich stručná charakteristika, rozdelenie (podľa administratívneho členenia, geologického pôvodu, entografické členenie), dôvody ochrany.

Národný park Nízke Tatry

Predstavenie národného parku, charakteristika prírodných pomerov, rastlinstva a živočíšstva. Činnosť Správy národného parku, negatívne vplyvy, návštevný poriadok. Endemity a glaciálne relikty Nízkych Tatier – vrátane metód ich sledovania a výskumu.

Živočíšstvo NAPANT-u

Zoznámenie sa s rôznymi biotopmi a ich obyvateľmi, chránené živočíchy, príčiny ich ochrany, druhová a územná ochrana živočíchov, poznávanie podľa pobytových znakov (trusu, stôp a zvukov).

Medveď hnedý

Predstavíme si najväčšiu spomedzi našich veľkých šeliem – spôsob života, potravné nároky, pobytové znaky. Priblížime si tiež spôsoby monitoringu a menežmentu medveďov, prácu s fotopascami, spôsoby riešenia škôd na majetku a zdraví ako aj prevenciu negatívnych javov a základné zásady bezpečného spolunažívania s medveďmi.

Bocian biely

Prezentácia celoslovenského ekovýchovného programu zameraného na aktívne pozorovanie života bociana bieleho s využitím prvkov občianskej vedy a bádateľsky orientovaného vyučovania. Prezentácia jednotlivých aktivít programu podľa metodickéj príručky schválenej pre príslušný ročník programu. Súčasťou prezentácie je tiež prezentácia približujúca rok v živote bociana bieleho, dôvody ochrany, príčiny ohrozenia, zaujímavosti zo života, ako aj prehľad hniezd vrámci územnej pôsobnosti Správy NAPANT.

Mokrade

Program realizovaný pri príležitosti medzinárodného dňa mokradí, predstaví žiakom mokrade, ich význam, pre človeka, zaujímavé druhy mokradných rastlín a živočíchov a ich adaptácií na toto prostredie. Predstavíme si tiež významné mokrade Vášho okolia a európsky významné mokrade v Nízkych Tatrách.

Sprievodné aktivity: Vychádzka k vybranej mokradi.

Skúmame rastliny pomocou 5 zmyslov

Poznávanie rôznych druhov rastlín so zapojením všetkých piatich zmyslov. Cieľom programu je zvýšiť povedomie žiakov o dôležitosti rastlín v ekosystéme; naučiť sa identifikovať rôzne druhy rastlín a pochopiť ich ekologické vzťahy; podporiť ochranu prírody a chránených druhov rastlín a tiež poskytnúť praktické skúsenosti a vedomosti o rastlinách a ich využití. Súčasťou programu je vychádzka za rastlinami do blízkeho okolia, ako aj práca s lupou a mikroskopom v zázemí.

Ekovýchovné programy Správy NAPANT pre stredné školy

Invázne rastliny

Čo sú to invázne rastliny a prečo sú nebezpečné. Predstavenie a ukážky najrozšírenejších invázných rastlín na Slovensku. Spôsoby odstraňovania invázných rastlín.

Sprievodné aktivity: Mapovanie invázných rastlín v okolí.

Tajomné huby národného parku Nízke Tatry

Oboznámenie sa s ríšou húb, ich významom v prírode, spoluprácou so stromami a mykorrhízou. V rámci programu si predstavíme zaujímavé druhy húb z Nízkyh Tatier, vysvetlíme a ukážeme si znaky, pomocou ktorých rozlíšime jedlé huby od jedovatých a nezabudneme ani na vzácne a chránené druhy húb. Na záver si zhrnieme význam húb v prírode, ich liečivé účinky, či adaptáciu na klimatické zmeny.

Štyri živly Nízkyh Tatier

Zmeny v spoločnosti ovplyvňujú naše životy a vzťah k prírode. Kedysi prirodzené poznatky o štyroch základných živloch – vode, zemi, vzduchu a ohni – sa vytrácajú. Dnes máme pitnú vodu jednoducho otočením kohútika, ale v minulosti sme boli odkázaní na vodu z prírody. Zamýšľame sa nad tým, ktorú vodu v prírode piť a odkiaľ pochádza? Vzduch a dych sú pre nás dôležité, ale uvedomujeme si ich význam? Pôda je kľúčová pre získavanie zdravej potravy, ale vieme s ňou správne narábať? Oheň je mocný živiteľ, ale uvedomujeme si jeho ekologické dopady? Naše správanie má vplyv na životné prostredie a je dôležité si to uvedomiť.

Terénne programy

Lesná expedícia

Výlet do vybraného lesného ekosystému spojený s poznávaním produkčných a mimoprodukčných funkcií lesa. Mŕtve drevo a jeho význam pre les. Typické rastliny (určovanie pomocou určovacích kľúčov resp. aplikácie Plantnet, poznávanie diagnostických druhov daného lesného ekosystému). Pozorovanie lesných živočíchov – bezstavovcov priamo, stavovcov podľa pobytových znakov. Praktické určovanie výšky, hrúbky a veku stromov, ukážka výpočtu spoločenskej hodnoty stromov. Lesný internet, huby a ich význam. Zážitkové aktivity na objasnenie spôsobu šírenia sa chorôb v lese, rôznych typov lesov podľa spôsobu starostlivosti.

Liečivé rastliny

Putovanie rôznymi prostrediami (lúka, les, zeleň v meste) spojené s určovaním druhov (aplikácia Plantnet) a poznávaním základných druhov jedlých a liečivých rastlín, ich účinkov, využívanie rastlín na liečenie a prípravu pokrmov. Príklady využitia rastlín v poľnohospodárstve (ako prírodných hnojív a prostriedkov na ochranu plodín pred hmyzom, plesňami a pod.). Rôzne spôsoby spracovania liečivých rastlín (sušenie, čaje a nálevy, tinktúry, maste, oleje, octy, mydlá, silice..). V rámci vychádzky si žiaci majú možnosť nájdené vzorky nazbierať/ochutnať.

Ekovychovné programy Správy NAPANT pre stredné školy

Monitoring vodného toku

Komplexný program monitoringu vodného toku vytvorený v koncepte bádateľsky orientovaného vyučovania je realizovaný na vybranom type horského/podhorského toku v ochrannom pásme S-NAPANT. Program zahŕňa určovanie základných fyzikálno-chemických vlastností vodného toku a základných morfológických charakteristík vodného toku a jeho brehového porastu. Hľadanie a určovanie vodných bezstavovcov (práca s určovacími kľúčmi), a stanovenie indexu čistoty vody. Na záver vyhodnotenie všetkých čiastkových výsledkov a zhodnotenie ekologického stavu daného vodného toku. Žiaci pracujú v skupinách, pomocou pracovných listov s využívaním špeciálnych pomôcok a meracích zariadení.

Krajinou Nízkych Tatier

Sprevádzaná túra po náučnom chodníku, príp. Vami vybranej lokalite v NAPANT-e, ktorú Vám radi odporučíme. Spoznávanie okolitej krajiny, lesných, lúčnych, mokradných spoločenstiev, biodiverzity rastlín a živočíchov, pobytových znakov, doplnené o zaujímavosti z ich života. Orientácia v teréne s mapou a bez mapy. História danej obce/regiónu kde je smerovaná exkurzia, regionálne špecifiká, ľudová kultúra, povesti viažuce sa k miestnym lokalitám. Vplyv človeka na krajinu v minulosti a v súčasnosti. Strety záujmov využívania krajiny, ľudských aktivít a ochrany prírody.

Vrámcí programu si môžete vybrať všeobecné zameranie (z každého rožku trošku) alebo špecializované zameranie na konkrétnu oblasť: geológia, botanika, zoológia, lesy a pralesy, národných prak – história a súčasnosť, turizmus a strediská, baníctvo....).

Najpopulárnejšie destinácie vrámci programu Krajinou Nízkych Tatier:

- **Náučný chodník Jakub** (suchomilné spoločenstvá, krasové javy, orchidee, menežmenty a ich význam, hmyz, vtáky a stĺpy smrti)
- **Náučná lokalita Moštenické travertíny** (Vznik a význam travertínov, minerálne a prírodné pramene, klimatické zmeny, význam vody v krajine, mokradové biotopy)
- **Centrálny turistický okruh Srdiečko – Kosodrevina – Kološňa – Bystrá dolina – Trangoška** (vegetačné stupne, turizmus a strediská, národný park a jeho poslanie, rezervácia Pralesy Slovenska)
- **Breznianska skalka a vyhliadková veža Horné lazy** (lesné rezervácie, lúčne ekosystémy, turizmus a strety záujmov v krajine)